

Wat zou de Liefde doen?

Geliefd mens,

‘Wanneer breekt de morgen aan? Is dat het moment als je uit de verte een hond van een schaap kunt onderscheiden?’ ‘Nee’, zegt de rabbi. ‘Is het als je uit de verte een dadelboom van een vijgenboom kunt onderscheiden?’ ‘Nee’, zegt de rabbi. ‘Maar wat dan?’ vragen de leerlingen. ‘Het is als je in het gezicht van een mens kunt kijken en daarin je broeder of zuster ziet. Tot dat moment is de nacht nog bij ons.’¹

Maar hoe doe je dat: zorgen voor het aanbreken van een ‘nieuwe dag’ als het licht in je ziel niet als een dageraad opkomt...als het ijs in je hart nog niet wil smelten... als ik het niet zie - niet omdat ik het niet wil, maar omdat het me niet lukt?

Er is veel gaande in de wereld, in de landen waar we wonen, in het genootschap en ook in ons eigen leven zijn er zorgen over de wereld die ons in beslag kunnen nemen. Er zijn meningen te over, maar hoe blijf ik staande als ik ergens nog geen mening over heb of wil hebben? Vanuit ons gedachtegoed willen we elkaar graag houvast bieden: om dat waarin we geloven en geworteld zijn, steeds opnieuw te vertalen naar een liefdevolle gezindheid, naar liefde die tot uitdrukking wordt gebracht in gedrag. Maar in de weerbarstige werkelijkheid zien we ook dat er bewegingen zijn waardoor we verder van elkaar af komen te staan.

Bart Brandsma beschrijft vijf rollen² die in elke situatie waarin we ons van elkaar verwijderen, voorkomen. Dat zijn: de aanjager die stevig partij kiest; de medestander die zich bij de aanjager aansluit; de grote middengroep die vaak zwijgt en geen openlijke positie inneemt; de bruggenbouwer die verbinding probeert te zoeken; de zondebok die wordt uitgesloten of als probleem wordt gezien. In het groot of in het klein, u herkent het vast.

Naast zijn duiding van deze rollen geeft hij handvatten om in die dagelijkse werkelijkheid mee te oefenen. Belangrijk is om dat wat tot verwijdering of onbegrip leidt, niet te negeren of te sussen. Belangrijk is om te luisteren, waar te nemen en je open te blijven stellen. Belangrijk is om - juist als bruggenbouwer - te kunnen verdragen dat harmonie nog ontbreekt. Belangrijk zijn de woorden die je gebruikt en het verhaal dat je vertelt. Vaak is de middengroep een groep wiens houding in hoge mate bepaalt of de verwijdering groeit of afneemt.

Het helpt mij om dit te weten en te herkennen want dan kan ik het beter leren begrijpen. Maar soms krijg ik mijn hart er nog niet omheen, terwijl ik zo graag dicht bij de Liefde wil zijn. Dan bid ik dat mijn hart zich kan neigen en dat ik zelf kan waarmaken waar ik naar verlang. En dat ik niet blijf zoeken wat ik nog meer wil, maar dat ik dankbaar ben voor wat er is. De tijd helpt hierbij.

Dat laatste zag ik ook vorige week, toen ik naar de eerste aflevering van *Kijken met Caspers* keek. Het ging over zand. Je ziet hoe zand ontstaat. Charlotte Caspers zegt: 'Ik had altijd het idee dat steen iets onbeweeglijks was. Iets wat vast staat, verankerd in de aarde, maar vast ook in de tijd, maar het blijkt een eigen cyclus te hebben.'

Het gaf me een belangrijk inzicht dat m'n zorgen in een nieuw perspectief zette: je moet het tijdelijke serieus nemen, maar het niet als absoluut zien. Zelfs het versteende zal eens weer van gedaante veranderen. Wanneer er, net als in de aflevering, warmte bijkomt, verandert - hoe wonderlijk - de vaste vorm van kleur en zelfs van structuur. Met warmte erbij komt er beweging in dat wat versteend leek. Uit het voorgaande ontstaat een nieuwe werkelijkheid.

Wat ben ik dankbaar dat er mensen zijn bij wie ik dat mag ervaren.

*Als er ruimte in mijn denken komt,
wordt alles anders,
't krijgt nieuwe kleur en vorm.
'k Zie onvermoede verten
en wat eens een dorre vlakte leek,
blijkt vruchtbare grond.
Als er ruimte in mijn denken is,
leef ik ook anders,
zie ik de schoonheid van de mens,
wordt liefde onbegrensd.
Dan voel ik mij met m'n oorsprong één,
omdat ik scheppend bezig ben.³*

Met mijn hartelijke groet, graag uw zuster,
Nanda Ziere

We gedenken hen die ons toonden wat de Liefde deed

¹ Uit het boek *Leven in Liefde*, 1 augustus

² Bart Brandsma, *Polarisatie: inzicht in de dynamiek van wij-zij denken*, Inside Polarisation VOF, 2016

³ Zangkoorlied 49. Tekst geschreven door zuster M. Slok-Zwaan